

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงิน
ชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
FACTORS AFFECTING ATTITUDE OF VILLAGE AND COMMUNITY FUND
MANAGEMENT FOR PROCEEDING TO COMMUNITY FINANCIAL INSTITUTION IN
NONG WUA SO DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

ธีรวัฒน์ หินแก้ว¹

¹คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชัยบัณฑิต

Theerawat Hinkaew¹

¹Faculty of Business Administration, Pitchayabundit College

(Received: August 23, 2020; Revised: October 19, 2020; Accepted: November 3, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน ประชากร จำนวน 985 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 276 คน จำแนกตามระดับการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ($\bar{x}=4.40$) ด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย ($\bar{x}=4.25$) ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน ($\bar{x}=4.20$) และด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{x}=3.70$)

คำสำคัญ: สถาบันการเงินชุมชน,กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, การส่งเสริมอาชีพ, การพึ่งพาตนเอง

ABSTRACT

The objectives of this research were to study factors affecting attitude of village and community fund management for proceeding to community financial institution in Nong Wua So District, Udon Thani Province and to study problems and suggestions of village and community fund management for proceeding to community financial institution in Nong Wua So District Udon Thani. The populations of the study were 985 people and 276 has been selected to be a sample group. The samples were 276 participants who were classified according to their roles and educational backgrounds. The research tool was Likert's five rating scales questionnaire. Data were analyzed by using frequency, percentage, and standard deviation. The result revealed that factors affecting attitude of village and community fund

management for proceeding to community financial institution in Nong Wua So District, Udon Thani Province in overall aspect at high level ($\bar{x}=4.14$) and was subsequently arranged from higher to lower level as shown next. Sustainable self-reliance aspect ($\bar{x}=4.40$), expanding opportunities to access and provide financial service to low income people aspect ($\bar{x}=4.25$), diversity of financial service to communities aspect ($\bar{x}=4.20$) and career promotion policy ($\bar{x}=3.70$)

Keywords: Community Financial Institution, Village And Urban Community Fund, Career Promotion, Sustainable Self-Development

บทนำ

รัฐบาลในปีพุทธศักราช 2544 นำโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติเงินทุนให้หมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทในโครงการกองทุนหมู่บ้าน สำหรับใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้ประชาชนได้นำไปลงทุนสร้างอาชีพหรือขยายกิจการเพิ่มเติมจากเดิมและได้อยู่กับครอบครัว เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย ให้มีระเบียบวิธีปฏิบัติโดยให้จัดตั้งและคัดเลือกบุคคลภายในหมู่บ้านของตนเองขึ้นมาเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเข้ามาบริหารจัดการและมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกันเข้ามาบริหารทุก 2 ปี ตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นการสร้างพื้นฐานของการรู้จักคิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเองในสังคมของชุมชนทำให้สังคมระดับล่างมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสำนักนายกรัฐมนตรี ที่กล่าวว่า การก่อตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้เกิดแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและวิสาหกิจชุมชนเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง โดยช่วยกันเป็นผู้กำหนดอนาคตมีการจัดการและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน เอกชนและส่วนราชการ เป็นการเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาส ส่วนกระบวนการที่จะช่วยให้กองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความพร้อมของประชาชนในหมู่บ้าน ประสพการณ์ในการบริหารจัดการของสังคม ส่วนราชการจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านวิชาการ ด้านวิธีการปฏิบัติ และประสานงานกำกับดูแลอยู่ภายนอก โดยมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อชี้วัดผลของประสิทธิภาพกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการพึ่งพาตนเอง

ตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 (พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2547) ต้องการให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการทัศน์ด้านการบริหารและพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง ความหมายสถาบันการเงินชุมชนหมายถึง สถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและใช้บริการ

ทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไป ตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ มาตรฐานและรูปแบบ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดวัตถุประสงค์ เสริมสร้างวินัยทางการเงิน และให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ชุมชน แหล่งเก็บออมเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัยและมีผลตอบแทนที่เหมาะสมแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในระดับบุคคล สังคม ฯลฯ ต่อไป จากนโยบายภาครัฐกองทุนหมู่บ้านถือกำเนิดในรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร สู่ นโยบายกองทุนหมู่บ้านสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปีพุทธศักราช 2552 ได้จัดสรรเงินทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านเพิ่มขึ้นอีกหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท รวมได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาล กองทุนละ 2 ล้านบาท เพื่อนำไปต่อยอดและพัฒนากองทุนหมู่บ้าน และสำหรับนโยบายกองทุนหมู่บ้านนับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2544 ยังดำเนินนโยบายจวบจนถึงปัจจุบัน ในปีพุทธศักราช 2563 นี้ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ดำเนินตามนโยบายภาครัฐครบ 19 ปีเต็ม

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีส่วนสำคัญในการการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคง และมีความจำเป็นเร่งด่วน กองทุนหมู่บ้านได้เงินจากการที่รัฐบาลจัดสรรให้กองทุนรวมกองทุนละสองล้านบาท เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามรูปแบบของกองทุนหมู่บ้านยังเป็นรูปแบบกองทุนหมู่บ้านแบบสโตร์เดิม และนโยบายกองทุนหมู่บ้านยังได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ระบุว่า การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็นโดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว และมาตรฐานสากลของสินค้าและบริการที่สูงขึ้นรวมถึงมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งพัฒนาระบบและกลไกตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อกระจายโอกาสเศรษฐกิจให้คนในชุมชนและท้องถิ่นและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

ทัศนคติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีส่วนสำคัญอย่างมาก เพราะว่าทัศนคติในทางที่บวกย่อมส่งผลต่อการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน เพื่อก้าวสู่การเป็นสถาบันการเงินที่มีคุณภาพได้โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้นสถาบันการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหมู่บ้าน การพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบันการเงินชุมชนของอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เพื่อยกระดับการพัฒนาและพัฒนาระบบการเงินที่สนับสนุนเศรษฐกิจรากหญ้า จากกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมสู่การเป็นธนาคารหมู่บ้านที่ให้โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนอย่างยั่งยืน แหล่งเงินทุนกล่าวคือสถาบันการเงินชุมชน ต้องพัฒนาประชาชนในพื้นที่พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ กล่าวคือ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป ระดับการศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชน การพัฒนากองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนนั้นศึกษา 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน และด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจ

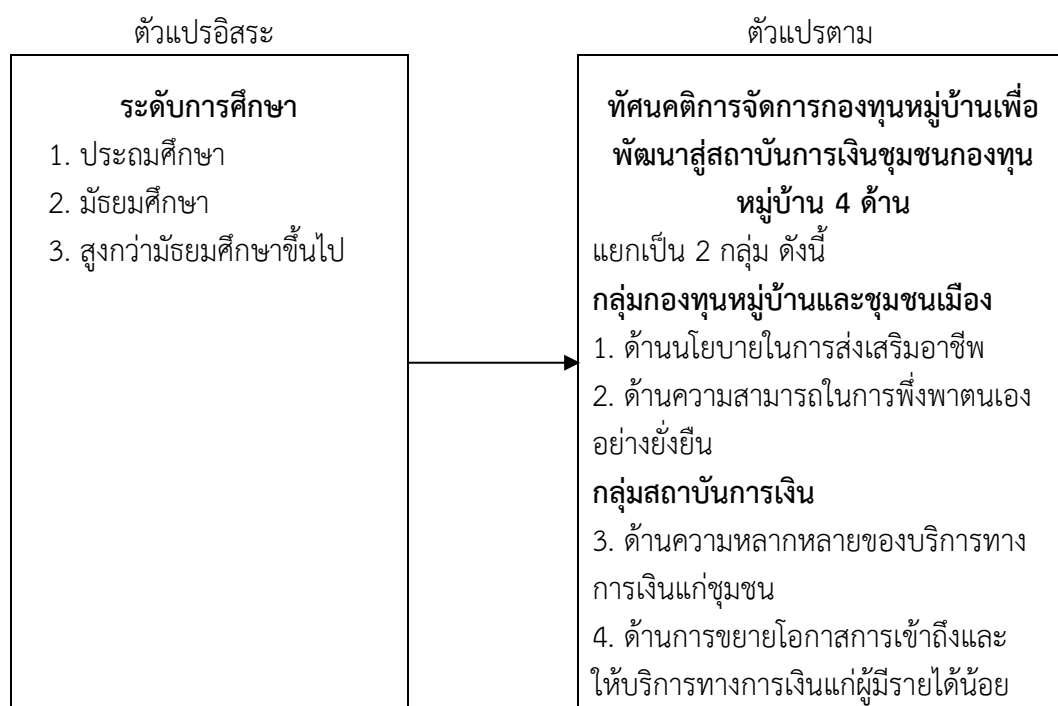
ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันทางการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัย (ประไพ จัยอ่วม, 2551) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) การวิเคราะห์ข้อมูล (สุกานดา ผิวอ่อนดี, อุษณีย์ เส็งพาณิชย์ และ ัมมะทินนา ศรีสุพรรณ, 2558)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 985 คน จากกองทุนหมู่บ้าน 78 กองทุน ประกอบไปด้วย 8 ตำบล ดังนี้ ตำบลหมากหญ้า จำนวน 10 หมู่บ้าน ตำบลหนองอ้อ จำนวน 11 หมู่บ้าน ตำบลอุบมุง จำนวน 10 หมู่บ้าน ตำบลกุดหมากไฟ จำนวน 11 หมู่บ้าน ตำบลน้ำพัน จำนวน 9 หมู่บ้าน ตำบลหนองบัวบาน จำนวน 9 หมู่บ้าน ตำบลโนนหวาย จำนวน 10 หมู่บ้าน และตำบลหนองวัวซอ จำนวน 8 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ได้มาโดยการคำนวณจากสูตรของ Krejcie and Morgan ที่ขนาดความเชื่อมั่น 95% และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) โดยลำดับขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากจำนวนประชากรด้วยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan ด้วยความเชื่อมั่น 95% ที่มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน ขั้นที่ 2 คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลตามสัดส่วนได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยค้างนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ประกอบไปด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นเป็นสำรวจ (Check List) ตอนที่ 2 ทิศนคติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน และด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ (Likert) และตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ค้างนี้ 1) ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน 2) กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน และด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย 3) สร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับทิศนคติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 4) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 5) ดำเนินการแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านกองทุนหมู่บ้านจำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 2 คน 6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป 7) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง

(Try out) กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตำบลหนองขอนกว้าง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha) 8) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้ว จัดพิมพ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของแบบสอบถาม จำนวน 276 ฉบับ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้หนังสือของ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ (2557) เป็นคู่มือในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ Percentage 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน โดยสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ยุทธ ไทยวรรณ, 2553) ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินระดับน้อยที่สุด สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และพรรณนาความแบบลงข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ดังนี้ 1) ตำบลหมากหญ้า ประชากร จำนวน 142 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน 2) ตำบลหนองอ้อ ประชากร 114 คน กลุ่มตัวอย่าง 30 คน 3) ตำบลอุบมุง ประชากร 120 คน กลุ่มตัวอย่าง 33 คน 4) ตำบลกุดหมากไฟ ประชากร 130 คน กลุ่มตัวอย่าง 38 คน 5) ตำบลน้ำพัน ประชากร 150 คน กลุ่มตัวอย่าง 48 คน 6) ตำบลหนองบัวบาน ประชากร 134 คน กลุ่มตัวอย่าง 40 คน 7) ตำบลโนนหวาย ประชากร 105 คน กลุ่มตัวอย่าง 25 คน และ 8) ตำบลหนองวัวซอ ประชากร 90 คน กลุ่มตัวอย่าง

18 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 985 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 276 คน ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 985 คน มีการศึกษา จำแนกตามพื้นที่ได้ ดังนี้ ระดับประถมศึกษา จำนวน 785 คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 171 คน และระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา ขึ้นไป จำนวน 29 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 276 คน มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 220 คน มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 48 คน และมีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป จำนวน 8 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กองทุนได้ให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในการประกอบอาชีพ ($\bar{X}=4.60$) กองทุนได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิกด้วยการหาปัจจัยในการผลิตมาสนับสนุน ($\bar{X}=4.49$) กองทุนได้มีนโยบายในการส่งเสริมอาชีพของสมาชิกอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.20$) กองทุนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพอยู่เป็นประจำ ($\bar{X}=4.20$) กองทุนได้จัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าให้กับสมาชิก ($\bar{X}=4.20$) กองทุนได้มีการติดตามผลการนำเงินทุนไปใช้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.00$) กองทุนได้มีการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ($\bar{X}=3.80$) กองทุนได้มีกิจกรรมช่วยเหลือสมาชิกในการพัฒนาอาชีพ ($\bar{X}=3.80$) ส่วนใหญ่สมาชิกไม่ได้นำเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X}=3.80$) กองทุนได้มีการสนับสนุนเงินกู้ยืมให้กับสมาชิกที่รวมเป็นกลุ่มอาชีพ ($\bar{X}=3.20$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชน กองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ

ด้านที่ 1	โดยรวม n=276		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ทัศนคติด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ			
กองทุนได้ให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในการประกอบอาชีพ	4.60	0.49	มากที่สุด
กองทุนได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิกด้วยการหาปัจจัยในการผลิตมาสนับสนุน	4.49	0.49	มาก
กองทุนได้มีนโยบายในการส่งเสริมอาชีพของสมาชิกอย่างชัดเจน	4.20	0.40	มาก
กองทุนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพอยู่เป็นประจำ	4.20	0.40	มาก
กองทุนได้จัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าให้กับสมาชิก	4.20	1.16	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ด้านที่ 1	โดยรวม n=276		แปลผล
กองทุนได้มีการติดตามผลการนำเงินทุนไปใช้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์	4.00	0.63	มาก
กองทุนได้มีการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพ	3.80	0.40	มาก
กองทุนได้มีการกิจกรรมช่วยเหลือสมาชิกในการพัฒนาอาชีพ	3.80	0.40	มาก
ส่วนใหญ่สมาชิกไม่ได้นำเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.80	0.75	มาก
กองทุนได้มีการสนับสนุนเงินกู้ยืมให้กับสมาชิกที่รวมเป็นกลุ่มอาชีพ	3.20	0.40	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย	3.70	0.40	มาก

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กองทุนได้มีการนำเงินมาลงทุนสำรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.80$) ในระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาสมาชิกกองทุนมีเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.49$) ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีเงินหักจากสมาชิกเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.20$) กองทุนได้มีการแสวงหาสมาชิกใหม่ ($\bar{x} = 4.20$) ในช่วงระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีปริมาณเงินเพียงพอต่อการให้สมาชิกกู้ยืม ($\bar{x} = 4.01$) ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีเงินฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.00$) เงินทุนสำรองของกองทุนมีเพียงพอต่อการบริหาร ($\bar{x} = 4.00$) กองทุนมีหนี้ค้างเกินกำหนดระยะเวลาจำนวนมาก ($\bar{x} = 3.62$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ด้านที่ 2	โดยรวม n=276		แปลผล
ทัศนคติด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	$\bar{x}$	S.D.	
กองทุนได้มีการนำเงินมาลงทุนสำรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.40	มากที่สุด
ในระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาสมาชิกกองทุนมีเพิ่มขึ้น	4.49	0.49	มาก
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีเงินหักจากสมาชิกเพิ่มขึ้น	4.20	0.40	มาก
กองทุนได้มีการแสวงหาสมาชิกใหม่	4.20	0.40	มาก
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีปริมาณเงินเพียงพอต่อการให้สมาชิกกู้ยืม	4.01	0.08	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ด้านที่ 2	โดยรวม n=276		แปลผล
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนมีเงินฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น	4.00	0.63	มาก
เงินทุนสำรองของกองทุนมีเพียงพอต่อการบริหาร	4.00	0.63	มาก
กองทุน มีหนี้ค้างเกินกำหนดระยะเวลาจำนวนมาก	3.62	0.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.40	0.48	มาก

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทของเงินกู้ ($\bar{X} = 4.80$) ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทของบริการให้มีมากขึ้น ($\bar{X} = 4.40$) ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทเงินฝาก ($\bar{X} = 4.00$) ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้เพิ่มทางเลือกระยะเวลาในการผ่อนชำระเงินกู้ ($\bar{X} = 3.61$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน

ด้านที่ 3	โดยรวม n=276		แปลผล
ทัศนคติด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทของเงินกู้	4.80	0.40	มากที่สุด
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทของบริการให้มีมากขึ้น	4.40	0.49	มาก
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้มีการเพิ่มประเภทเงินฝาก	4.00	0.63	มาก
ในช่วงระยะหนึ่งปีที่ผ่านมากองทุนได้เพิ่มทางเลือกระยะเวลาในการผ่อนชำระเงินกู้	3.61	0.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.20	0.40	มาก

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กองทุนได้ให้โอกาสในการกู้ยืมแก่สมาชิกที่มีรายได้น้อยมากขึ้น ($\bar{x} = 4.80$) ผู้ที่มีรายได้น้อยในหมู่บ้านได้เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.20$) กองทุนได้มีการแสวงหาสมาชิกใหม่จากผู้ที่มีรายได้น้อย ($\bar{x} = 4.01$) สมาชิกกองทุนผู้ที่มีรายได้น้อยมีจำนวนมาก ($\bar{x} = 4.00$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย

ด้านที่ 4	โดยรวม n=276		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
ทัศนคติด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย			
กองทุนได้ให้โอกาสในการกู้ยืมแก่สมาชิกที่มีรายได้น้อยมากขึ้น	4.80	0.40	มากที่สุด
ผู้ที่มีรายได้น้อยในหมู่บ้านได้เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มขึ้น	4.20	0.40	มาก
กองทุนได้มีการแสวงหาสมาชิกใหม่จากผู้ที่มีรายได้น้อย	4.01	0.63	มาก
สมาชิกกองทุนผู้ที่มีรายได้น้อยมีจำนวนมาก	4.00	0.63	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.25	0.45	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4 ด้าน	4.14	0.36	มาก

ผลการศึกษา ภาพรวมของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา ขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 4.40$) ด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย ($\bar{x} = 4.25$) ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.20$) และด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{x} = 3.70$)

2. สรุปผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปใจความสำคัญแล้วนำความคิดเห็นต่างๆ สรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ดังนี้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ตอบคำถามค่าความถี่อยู่ที่ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.54 ไม่ตอบคำถาม ค่าความถี่อยู่ที่

จำนวน 200 คน คิดเห็นร้อยละ 72.46 มีความคิดเห็น ดังนี้ 1) ควรเพิ่มเงินทุนให้เพียงพอสำหรับการลงทุน 2) ควรไปศึกษากองทุนอื่นที่ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันการเงินชุมชน 3) องค์ความรู้เกี่ยวกับการเงินการธนาคารไม่เพียงพอ 4) เงินทุนยังมีน้อย รัฐควรสนับสนุนแหล่งเงินทุนเพิ่มมากขึ้น 5) ปัญหาเกี่ยวกับหลักการบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและหลักการบัญชีของสถาบันการเงินชุมชน 6) รายได้น้อย ไม่พอกิน ไม่สอดคล้อง รายได้แต่ละเดือนน้อย ไม่พอจ่ายเงินที่กู้มาจะนำไปลงทุนก็ไม่ได้เพราะเป็นมัดเงินที่น้อยไป แต่มีข้อดีคือมีเงินซื้อกินไปวันๆ 7) ทำงานก่อสร้าง รายได้น้อย 8) เงินที่ให้สมาชิกกู้ไปนั้นน้อยไป ไม่สามารถทำทุนได้เลย 9) ผลกำไรที่ได้มาจะทำให้กองทุนมีความมั่นคงต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ควรปรับลดดอกเบี้ยลงอีก ขยายเวลาชำระหนี้จากระยะเวลา 1 ปี เป็นระยะเวลา 2 ปี 2) ควรมีการอบรมเกี่ยวกับการเงิน เช่น การออมเงิน การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น เพื่อผลประโยชน์ของชุมชน และความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้น 3) ควรมีเงินทุนเพิ่มมากขึ้นสำหรับกู้ยืมเป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน 4) ระยะเวลาในการชำระหนี้สั้นไป ไม่สามารถนำไปลงทุนได้ แม้ นำไปลงทุนก็ยังไม่ได้รับดอกผลเลย ก็ถึงเวลาใช้หนี้แล้ว 5) การทำงานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านนี้ ควรมีกฎระเบียบที่ชัดเจน มีความยุติธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซื่อสัตย์และสุจริต 6) กองทุนหมู่บ้านมีประโยชน์สูงมาก เพราะให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในครอบครัว 7) การได้เป็นสถาบันการเงินชุมชนคงจะดีมากเพราะจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

อภิปรายผล

ผลของการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา ขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 4.40$) ด้านการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย ($\bar{x} = 4.25$) ด้านความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.20$) และด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{x} = 3.70$) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนกทาอำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือด้านการมีวินัยทางการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมและด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารตามลำดับ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวมพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุกานดา ผิวอ่อนดี, อุษณีย์ เส็งพาณิชย์ และ ชัมมะทินนา ศรีสุพรรณ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า และด้านความโปร่งใส ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี พบว่า มีการเสนอแนะในด้านความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความโปร่งใส ด้านคุณธรรม ด้านความคุ้มค่า ด้านนิติธรรมและด้านการมีส่วนร่วมตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเห็นว่า มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดให้มีการอบรมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน มีค่า $\bar{x} = 4.40$ และ S.D. = 0.20 ซึ่งภาพรวมด้านนี้มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน และด้านนี้เรื่องที่ว่าด้วย กองทุนได้มีจำนวนเงินทุนสำรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{x} = 4.80$ และ S.D.=0.40 ดังนั้น จึงเสนอแนะให้กองทุนหมู่บ้านนำไปใช้ประโยชน์กล่าวคือ ทุนสำรองมีมากพอหรือทุนสำรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องควรนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น นำทุนไปพัฒนาบุคลากรของกองทุน นำทุนไปพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุน นำทุนไปพัฒนาด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์กองทุน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับด้านนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ยรวมน้อยกว่าทุกด้าน $\bar{x} = 3.70$ และ S.D. = 0.40 และด้านนี้ เรื่องที่ว่าด้วย กองทุนได้มีการสนับสนุนเงินกู้ยืมให้กับสมาชิกที่รวมเป็นกลุ่มอาชีพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ $\bar{x} = 3.20$ และ S.D. = 0.40 อยู่ในระดับปานกลาง จึงเป็นเหตุสมควรให้ต้องเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป และในครั้งต่อไปควรทำวิจัยเรื่อง 1) การพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ และ 3) การสร้างเครือข่ายให้กับทางกลุ่มอาชีพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จินตกานต์ แสงอ่อน. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาดำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ธานินท์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: บิสซิเนส อาร์ แอนด์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประไพ จ้อยอ่วม. (2551). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2547). **ราชกิจจานุเบกษา**. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2563, จาก http://www.villagefund.or.th/uploads/gallery/image_big_5a83c4a139ebc.pdf.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2553). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. (2544). **ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุกานดา ผิวอ่อนดี, อุษณีย์ เส็งพาณิชย์ และธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**, 9(2), 125-141.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2563, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

